+ در «کلیک» بخوانید
تفاوت سامانه‌های بانکی در ایران و اروپا

پیام رهبر انقلاب به نشست انجمن‌های اسلامی دانشجویان اروپا:
برگزیدگان تاریخ‌ساز باشید

جام جم
روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران
WWW.JAMEJAMDAILY.IR

یکشنبه ۶ بهمن ۱۳۹۸ | ۳۰ جمادی الاول ۱۴۴۱ | ۲۰ صفحه | سال بیستم - شماره ۵۵۸۶ | استان تهران و البرز ۲۰۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۱۰۰۰ تومان | Sunday - 2020 JAN 26

جام جم روند اعترافات مقامات و رسانه‌های آمریکایی از واقعیت‌های حمله موشکی ایران به پایگاه عین‌الاسد را بررسی کرده است

روزشمار ضربه مغزی عین‌الاسد

۲

گفت‌وگوی صریح جام جم با مدیرعامل ایران خودرو

۱۲۰ هزار خودروی معوق داریم

- تا اردیبهشت قطعاً خودروی معوق نخواهیم داشت
- هیچ گونه «ثبت نام سفارشی» نداریم
- دنای اتوماتیک در دهه فجر رونمایی می‌شود
- گرانی خودرو به خودروساز مربوط نیست

عکس: چاوش همایونی/ جام جم

۳

ویژه‌ها

استقلال و شهرخودرو به قطر رسیدند

مُچ AFC خوابید

استقلال و شهرخودرو ایران که باید در مرحله پلی‌آف لیگ قهرمانان آسیا در ایران مقابل حریفان خود بازی می‌کردند، در دبی به پیروزی رسیدند تا حکم ناعادلانه AFC را بشکنند.

استقلال در برابر الکویت نمایشی مقتدرانه داشت و به برتری ۳ بر صفر رسید (که اگر قائدی دقت می‌کرد این پیروزی پررنگ‌تر هم می‌شد) و شهرخودرو هم مقابل الرفاع بحرین به پیروزی ۲ بر یک رسید تا نمایندگان ایران روز سه‌شنبه در آخرین مرحله پلی‌آف در قطر به مصاف حریفان خود بروند.

استقلال در دیداری سخت در برابر الریان قرار می‌گیرد و شهرخودرو هم با السیلیه روبه‌رو می‌شود.

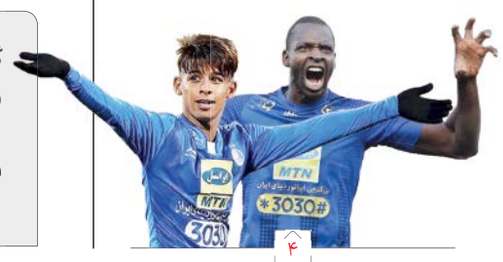

۴

گفت‌وگو با ۳ مستندساز درباره ظرفیت پرداختن به موضوع زندگی و شهادت حاج قاسم سلیمانی

مستندها شهادت می‌دهند

۱۲

گزارش جام جم از نشست خبری مسابقه معروف شبکه سلامت

علیرام نورایی، سرکرده «مافیا» می‌شود!

۵

بیشتر بخوانید

تاثیر محدودیت ثبت طلاق در دفاتر سراسر کشور را بر کاهش طلاق بررسی کرده‌ایم

سقف طلاق در ثبت طلاق

۱۸

بازی ناتمام خروج انگلستان از اتحادیه اروپا ادامه دارد

امضای کمرنگ برگزیت

۸

جزئیات فعالیت پسر جوان که بزرگ‌ترین قاچاقچی مواد مخدر در دریا شد

اعدام تمساح

۱۹

گفت‌وگو با هادی کیادلیری استاد دانشگاه

جنگل من کو؟

۲۰

یادداشت

خون سلیمانی و نظام رسانه ای مدرن

محمدصادق علیزاده
دبیر فرهنگ و هنر

در یادداشتی که چند روز قبل با موضوع جشنواره فیلم فجر و انصراف بعضی از سینماگران از حضور در این رویداد نوشتم به این نکته اشاره شده بود که این جشنواره بیش و پیش از آن که یک رویداد و فستیوال هنری صرف باشد در جامعه سینمای داخل حکم یک آیین را پیدا کرده است. سخن گفتن از نظام معنا و ارتباطات در جامعه امروز ایران بدون اشاره به رویکرد ارتباطات آیینی شاید خروجی ناقصی را نصیب تحلیلگران وقایع اجتماعی و فرهنگی کند. ارتباطات آیینی بیش و پیش از آن که به سازوکارهای ارتباطی و رسانه ای جامعه توجه کند و امتداد یک معنا را در بعد مکان مورد ارزیابی قرار دهد اولویت اصلی را به فرهنگ دارد و آن را مقدم بر نظام ارتباطی جامعه تعریف می‌کند. در این نگاه حفظ و حراست از جامعه در بعد زمان هدف اصلی در نظر گرفته می‌شود. در این صورت تمام مجاری و شبکه‌هایی که «معنا» را درون جامعه منتقل و جابه‌جا می‌کنند باعث امتداد هویت فرهنگی آن جامعه در بعد زمان و حراست از مرزهای فرهنگی و معنایی جامعه می‌شوند.

حالا شاید بتوان مفهوم «شهید» و «شهادت» را در چنین بستری بهتر تحلیل کرد. «شهید» و «شهادت» در جامعه ایرانی بعد از انقلاب یکی از شبکه‌های قدرتمند جریان و سیلان پیدا کردن معنا در اقشار و طبقات مختلف اجتماعی است. یک شبکه قدرتمند فرهنگی که گویی قدرت ساحرانه دارد و چون عصای موسی(ع) معنا و مفاهیم عمیق هستی بخش را در رگ و پی نظام ارتباطی سنتی و مدرن جامعه جاری کرده و خونی تازه در شبکه‌های عصبی و ارتباطی جامعه پمپاژ می‌کند. اینگونه است که به یکباره خون «شهید» قدرتی مافوق تصور بسیاری از رسانه‌های مدرن پیدا کرده و به مثابه یک تریبون قدرتمند برای رساندن معنا و مفهوم به دوردرست‌ترین طبقات اجتماعی و فرهنگی عمل می‌کند.

در چنین نگاه یک مفهوم و معنای فرامادی در بالادست نظام رسانه‌ای قرار گرفته و منشا و سرچشمه جوشش معنا و مفهوم شده و آن را در جوی‌های عریض و باریک جریان می‌دهد. جوی‌هایی که همچون شبکه‌های عصبی تا دوردست‌ترین گروه‌ها و افراد اجتماعی امتداد می‌یابند و «جریان» جاری در خود را به کام‌های عطش گرفته می‌رسانند. این یک قاعده و سنت تاریخی است. در این نگاه برخلاف نگاه تنگ نظرانه دوگانه دعوای سنت و مدرنیته هر قدرت تکنولوژی پیشرفت کند و نظام‌های رسانه ای مدرن‌تر با مخاطبان بیشتری پدید آیند پیام شهید بلندتر و رساتر می‌شود و به گوش‌های بیشتری خواهد رسید.

نظام رسانه ای مدرن اعم از تلویزیون و سینما و فیلم و پادکست و حتی متن‌های اینترنتی در این نگاه در حکم ایستگاه‌های تقویت‌کننده پیام شهید عمل می‌کنند. اینجاست که اهمیت تولید محتوا بر مبنای صنایع فرهنگی و رسانه ای مدرن ضرورت خویش را نشان می‌دهد.

قاسم سلیمانی و خون او هر چند به خودی خود یک منبع بزرگ پیام و الهام محسوب می‌شود. صنایع رسانه ای مدرن در حکم تقویت‌کننده‌ها و رله‌های این پیام هستند. ایستگاه‌های تقویت کننده که حالا به نظر می‌رسد بعد از شهادت حاج قاسم سلیمانی آنگونه که باید و شاید درست عمل نمی‌کنند و عملکردشان با اختلال همراه است.

رهبر انقلاب در پیامی به پنجاه و چهارمین نشست اتحادیه انجمن‌های اسلامی دانشجویان در اروپا:

برگزیدگان تاریخ‌ساز باشید

حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای در پیامی به پنجاه و چهارمین نشست اتحادیه انجمن‌های اسلامی دانشجویان در اروپا تأکید کردند: امسال نشست شما در میانه حوادث مهمی برگزار می‌شود که هر یک از جهتی نشانه عظمت و اعتبار ایران اسلامی و ملت انقلابی آن است.

متن پیام رهبر انقلاب اسلامی که صبح دیروز در وین قرائت شد، به این شرح است:

بسم ا... الرحمن الرحیم

جوانان عزیز اتحادیه انجمن‌های اسلامی

امسال نشست شما در میانه حوادث مهمی برگزار می‌شود که هر یک از جهتی نشانه عظمت و اعتبار ایران اسلامی و ملت انقلابی آن است.

شهادت‌ها، قدرت‌نمایی‌های نظامی، حضور بی‌نظیر مردمی، روحیه قوی و عزم راسخ جوانان، در کنار هزاران مجموعه فعال در عرصه دانش و فناوری و نیز رویکرد دینی و معنوی در بخش عظیمی از جوانان سراسر کشور، همه از سر برآوردن یک پدیده یکتا در جهان امروز خبر می‌دهد. پدیده‌ای که می‌تواند در آینده تاریخ تأثیرات عمیق و تعیین‌کننده بگذارد.

گام دوم انقلاب اسلامی باید بتواند به حول و قوه الهی این پدیده را به کمال برساند و به ثمر بنشاند. چشم امید و انتظار در این پویش حیاتی به جوانان دانشمند و فرزانه و با ایمان است و شما می‌توانید در شمار این برگزیدگان تاریخ‌ساز باشید.

به امید موفقیت‌های بزرگ شما عزیزان
والسلام علیکم ورحمه‌ا...
سیدعلی خامنه‌ای/ ۳ بهمن‌ماه ۱۳۹۸

انتقاد تشکل‌های دانشجویی از افزایش مناطق آزاد

تشکل‌های دانشجویی در نامه‌ای به مراجع تقلید، اعضای شورای نگهبان و مجمع تشخیص مصلحت نظام نسبت به عواقب لوایح و طرح‌های مربوط به افزایش مناطق آزاد و ویژه اقتصادی هشدار دادند.

در این نامه آمده است: طی چهار سال گذشته، مسؤولان، کارشناسان، اصحاب رسانه، تشکل‌های دانشجویی، تولیدکنندگان و سایر دلسوزان ایران اسلامی بارها نسبت به انحراف مناطق آزاد و ویژه اقتصادی از اهداف اصلی و اولیه خود و تحمیل خسارت‌های هنگفت به کشور تذکر داده‌اند و درخواست اصلاح این مناطق و در صورت عدم اصلاح، درخواست حذف این مناطق و ایجاد و تقویت پایانه‌ها و باراندازهای صادراتی را داشته‌اند، ولی متاسفانه به‌رغم تمامی تذکرات نه تنها مسؤولان دولتی مرتبط به‌خصوص دبیران فعلی و سابق شورای عالی مناطق آزاد و نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی وقتی برای اصلاح این مناطق نگذاشتند، بلکه با اصرار غیرکارشناسی و غیرمنطقی تا امروز پنج بار لایحه افزایش مناطق آزاد و ویژه و وسعت آنها را به مجلس ارائه و با اتلاف وقت و هزینه فراوان برای مجلس و شورای نگهبان و مجمع تشخیص مصلحت نظام بررسی و تصویب کرده‌اند که با درایت و هوشیاری شورای نگهبان و مجمع تشخیص مصلحت نظام تاکنون این ضربه مهلک اقتصادی ناکام مانده است.

مناطق آزاد و ویژه جدید در صورت تصویب عبارتند از: لایحه ایجاد هشت منطقه آزاد و ۱۳ منطقه ویژه اقتصادی + لوایح ایجاد مناطق آزاد مازندران، سرخس و دوغارون + لوایح افزایش وسعت مناطق آزاد قشم، ماکو، چابهار و انزلی + مصوبه افزایش وسعت منطقه آزاد ارس + طرح افزایش ۹۰ منطقه ویژه اقتصادی جدید + طرح ایجاد ۶۰ منطقه ویژه اقتصادی دیگر + طرح ایجاد مناطق آزاد زیارتی و سیاحتی که از امتیازات مناطق آزاد برخوردار هستند. در حال حاضر نیز حدود ۷۰ منطقه آزاد و ویژه اقتصادی مصوب در کشور وجود دارد! توجه نمایندگان مجلس به منافع محلی و انتخاباتی و بی‌توجهی ایشان به فرامین مقام معظم رهبری در خصوص اقتصاد مقاومتی، لزوم نظارت هر چه بیشتر مسؤولان و نهادهای انقلابی از جمله حضرتعالی و همکاران محترمتان را می‌طلبد. لذا خواهشمند است هرگونه که صلاح می‌دانید از افزایش غیرکارشناسی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی جلوگیری فرمایید.

اف‌ای‌تی‌اف بی‌طرفی خود را در ماجرای ترور شهید سلیمانی اثبات کند

دکتر محمدجواد ایروانی، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام در نامه‌ای به مدیرکل اف‌ای‌تی‌اف خواستار اثبات بی‌طرفی این مرکز در قبال ترور سپهبد شهید قاسم سلیمانی توسط ارتش تروریست آمریکا شد.

در نامه ایروانی خطاب به شیانگمین لئو، رئیس اف‌ای‌تی‌اف آمده است: در حالی که ترور سپهبد سلیمانی به‌عنوان یک مقام عالی‌رتبه جمهوری اسلامی ایران ـ که قهرمان بزرگ مبارزه با داعش و نجات‌دهنده مردم زیادی از دست آن شیاطین است ـ در مسیر دیدار رسمی که به دعوت نخست‌وزیر عراق صورت گرفته است و با توجه به این واقعیت که رئیس جمهور ایالات متحده آمریکا به صورت رسمی مسؤولیت صدور دستور ترور را پذیرفته ـ که نمونه بارز تروریسم و نقض آشکار قوانین بین‌المللی است و کشورها و شخصیت‌های مستقل در تمام جهان را در بهت فرو برد و مورد اعتراض بین‌المللی حتی در بین مقامات آمریکایی قرار گرفت ـ انتظار می‌رود اف‌ای‌تی‌اف فوراً هشدار سیستمی مبادلات مالی با آمریکا را اعلام و از کشورهای عضو و ناظران درخواست مسدود کردن حساب‌ها و دارایی‌های دونالد ترامپ و تمامی شرکت‌های وابسته و زیرمجموعه ایشان و فرماندهان پنتاگون و سنتکام را کند. در این صورت بی‌طرفی در مبارزه با اصول و منابع تروریسم توسط اف‌ای‌تی‌اف به اثبات می‌رسد.

درنگ

غریبه

علیرضا رأفتی
روزنامه‌نگار

خانه ای را تصور کنید که مرد خانه به مخده گلدوزی شده تکیه داده و چای ایرانی می‌نوشد. زن خانه در آشپزخانه مشغول پخت و پز است و بچه‌ها سرگرم بازی‌اند. ناگهان تعدادی غریبه سر می‌رسند. چای را به زور از دست مرد می‌گیرند و یک لیوان از چای خودشان را با احترام تقدیمش می‌کنند. به زور اسباب بازی‌های بچه‌ها را می‌گیرند. بچه‌ها به گریه می‌افتند. سپس اسباب بازی‌هایی عجیب و غریب را از کیفشان درمی‌آورند و به بچه‌ها می‌دهند. به زور مادر را از آشپزخانه بیرون می‌کنند و سپس با احترام و لبخند به مترجمشان چیزی می‌گویند و مترجم ترجمه می‌کند: لطفا بفرمایید بنشینید. استراحت کنید و از زندگی لذت ببرید و اختیار انبار مواد غذایی و گاو و گوسفندها و زمین کشاورزیتان را به ما بسپارید. قول می‌دهیم که هر وعده بهتان غذا بدهیم.

این ماجرای بیش از صد ساله این منطقه با غربی‌هاست. هر جا رسیده‌اند اموال و اختیار را از صاحبخانه گرفته‌اند و در عوض وعده نان شب به او داده‌اند و هر جا صاحبخانه نگذاشته به حریم و اموال و اختیارش دست درازی شود ابرو گره زده‌اند که: کاری می‌کنیم محتاج نان شبت شوی.

دهه ۳۰ شمسی در قهوه خانه‌های شهرهای جنوبی کشور بحث بریدن دست انگلیسی‌ها بود. یکی می‌گفت باید دست این اجنبی از نفت ما کوتاه شود. یکی می‌گفت اگر انگلیسی‌ها بروند به نان شبمان محتاج می‌شویم. دیگری می‌گفت این طور که نمی‌شود سرمایه مان را ببرند و تحقیرمان هم بکنند. آن یکی می‌گفت رئیس دولت گفته ما نمی‌توانیم بدون انگلیسی‌ها نفتمان را بیرون بکشیم و بفروشیم... خاورمیانه با این صحبت‌ها غریبه نیست. گوش قهوه خانه‌های عراق و افغانستان و خیلی از کشورهای منطقه از این حرف‌ها پراست. حرف خارجی‌هایی که حتی زبان ما را نمی‌دانند و آمده اند برایمان تعیین تکلیف کنند.

وقتی دو سال پیش دونالد ترامپ بحث معامله قرن را مطرح کرد عده ای نقد کارشناسی کردند و عده ای هم استقبال. اما هیچ کس نگفت یک خارجی که آسمان بالای سر خانه اش هزاران کیلومتر از آسمان این منطقه دور است چرا باید برای مردم این منطقه تعیین تکلیف کند؟ انگار که این قضایا عادی شده باشد. انگار که مردم این منطقه باور کرده باشند خودشان حق ندارند درباره خودشان تصمیم بگیرند. حالا پا را فراتر گذاشته و ادعا کرده برنامه صلح خاورمیانه را ریخته و تصمیماتی برای مردم فلسطین گرفته است.
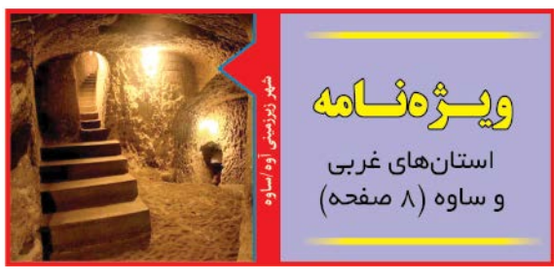
هنوز هم نظرات رسانه‌های موافق و مخالف کارشناسی و تحلیلی است و هیچ کس نمی‌پرسد چرا یک بیگانه باید اختیاردار مردم منطقه‌ای باشد. هیچ کس نمی‌پرسد چرا باید هر روز صبح اسمشان را روی تیتر روزنامه‌هایمان و ناوها و نظامیانشان را اطرافمان ببینیم.